



# **ΕΝΤΙΜΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ**

**στο ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ**

**Η ομάδα σου! Η καριέρα σου! Η ευθύνη σου!**

**Εγχειρίδιο  
για τη διενέργεια  
σεμιναρίων  
εκπαίδευσης**

Αθήνα, Δεκέμβριος 2013



## Λίγα λόγια για τη Διεθνή Διαφάνεια

Η Διεθνής Διαφάνεια (ΔΔ) είναι η παγκόσμια μη κυβερνητική οργάνωση που πρωταγωνιστεί στον αγώνα κατά της διαφθοράς. Με περισσότερα από 90 παραρτήματα παγκοσμίως και τη Διεθνή Γραμματεία της εγκατεστημένη στο Βερολίνο, η ΔΔ συμβάλλει ενεργά στην ευαισθητοποίηση των πολιτών αναφορικά με τις βλαπτικές συνέπειες της διαφθοράς. Σε συνεργασία με κυβερνητικούς φορείς, τον επιχειρηματικό κόσμο καθώς και με την κοινωνία των πολιτών, η ΔΔ σχεδιάζει, αναπτύσσει και προωθεί την εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων καταπολέμησης της διαφθοράς.

Η Διεθνής Διαφάνεια-Ελλάς (ΔΔ-Ε), το ελληνικό τμήμα της οργάνωσης, στοχεύει στην ευαισθητοποίηση των πολιτών για τους κινδύνους της διαφθοράς στην Ελλάδα. Μέσα από την προώθηση νομικών και θεσμικών μεταρρυθμίσεων σε εθνικό επίπεδο, τον σχεδιασμό πρακτικών μέτρων και εργαλείων, η ΔΔ-Ε, με την εξειδικευμένη γνώση που διαθέτει, κινητοποιεί οργανισμούς, επιχειρήσεις και άτομα για να συνδράμουν στην εξάλειψη της διαφθοράς.

©2013, Διεθνής Διαφάνεια-Ελλάς  
Σύνταξη: Νίκος Θεοδώρου, Διεθνής Διαφάνεια-Ελλάς  
Επιμέλεια: Νάγια Μέντζη, Διεθνής Διαφάνεια-Ελλάς  
Σχεδιασμός: REMDESIGN  
Φωτογραφίες: DREAMSTIME



Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής – Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης & Πολιτισμού.

Η παρούσα έκδοση απηχεί αποκλειστικά τις απόψεις του συγγραφέα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν είναι σε καμία περίπτωση υπεύθυνη για την οποιαδήποτε χρήση του περιεχομένου της.

## Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΠΡΟΣΥΝΕΝΝΟΗΜΕΝΟΙ ΑΓΩΝΕΣ: ΜΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΡΟΚΛΗΣΗ	7
ΣΗΜΑΣΙΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ	9
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	10
ΒΗΜΑ 1: ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑ	10
ΒΗΜΑ 2: ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΠΡΟΣΟΧΗΣ ΠΑΙΚΤΩΝ	11
ΒΗΜΑ 3: ΔΙΑΧΥΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	11
ΒΗΜΑ 4: ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	15
ΒΗΜΑ 5: ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΑΠΟΨΗΣ	21
ΒΗΜΑ 6: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΓΝΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	21
ΒΗΜΑ 7: ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΗ & ΕΚΜΑΘΗΣΗ	21
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	22
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	22
ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ	22
ONLINE ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	22







## Εισαγωγή

Έξι παραρτήματα της Διεθνούς Διαφάνειας - σε Γερμανία, Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιταλία, Λιθουανία, Πορτογαλία - υπό τον συντονισμό της Γραμματείας της Διεθνούς Διαφάνειας ενώνουν τις δυνάμεις τους με τη European Professional Football Leagues (EPFL), τη Deutsche Fußball Liga (DFL) και εθνικούς φορείς διοργάνωσης επαγγελματικών πρωταθλημάτων (Leagues) στο πλαίσιο ευρωπαϊκού προγράμματος με τίτλο: «Staying on Side: How to stop Match-Fixing». Στόχος είναι η ενίσχυση της έντιμης συμπεριφοράς στο ποδόσφαιρο, με την ανάπτυξη καλών πρακτικών και δράσεων πρόληψης μέσω της εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Στην Ελλάδα, το πρόγραμμα υλοποιείται από τη Διεθνή Διαφάνεια-Ελλάδος σε συνεργασία με τη Super League Ελλάδα και αποσκοπεί στην πρόληψη του φαινομένου των προ-συνεννοημένων αγώνων, μέσα από την εκπαίδευση των νέων παικτών προς ενδυνάμωση της ακεραιότητάς τους και αποφυγή των κινδύνων που ελλοχεύουν από το παράνομο στοίχημα και τον εθισμό στον τζόγο.

Το εγχειρίδιο αυτό βασίστηκε σε αντίστοιχο υλικό που έχει αναπτύξει η DFL. Περιλαμβάνει χρήσιμες πληροφορίες, κατευθυντήριες αρχές και βήματα για τη διενέργεια εκπαιδευτικών σεμιναρίων για την πρόληψη του φαινομένου των προ-συνεννοημένων αγώνων. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνεται υποστηρικτικό υλικό (ορισμοί, στατιστικά στοιχεία κλπ) για το φαινόμενο των προ-συνεννοημένων αγώνων παγκοσμίως, παρατίθενται συγκεκριμένες μελέτες περίπτωσης (case studies) προς συζήτηση στο πλαίσιο του σεμιναρίου, καθώς και μεθοδολογία ανάπτυξης του σεμιναρίου.

Στόχος είναι μέσα από την αξιοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού να ευαισθητοποιηθεί ο κόσμος του ποδοσφαίρου για το τι μπορεί να συμβεί σε πραγματικές καταστάσεις και με ποιο τρόπο μπορεί να αντιδράσει. Περαιτέρω υποστηρικτικό υλικό είναι διαθέσιμο στο σύνδεσμο: [www.transparency.gr](http://www.transparency.gr).







## Προσυνεννοημένοι Αγώνες: μια παγκόσμια πρόκληση

Η Μπεσίκτας τιμωρήθηκε με αποκλεισμό από την UEFA Europe League λόγω συμμετοχής της σε στήσιμο αγώνα.<sup>1</sup>

Νέα Έκθεση εντοπίζει την ύπαρξη στημένων παιχνιδιών στον Ολλανδικό Αθλητισμό.<sup>3</sup>

Η Καναδική ομάδα ποδοσφαίρου για άλλη μια φορά εμπλέκεται σε υπόθεση στησίματος παιχνιδιού.<sup>2</sup>

«BECKHAM» ήταν ο κωδικός για να ξεκλειδώσει το laptop του ύποπτου φίξερ Eric Ding Si Yang.<sup>4</sup>

Το ποδόσφαιρο υποτίθεται ότι είναι δίκαιο, ελκυστικό, αυθόρμητο συναρπαστικό. Αυτό μπορεί να ισχύσει μόνο αν κανένας δεν ξέρει από πριν τι θα συμβεί μετά από τα 90 λεπτά αγώνα. Η παγκόσμια ποδοσφαιρική κοινότητα βρίσκεται σήμερα αντιμέτωπη με μια σημαντική πρόκληση, την χειραγώγηση αγώνων και το παράνομο στοίχημα

Έχουν εντοπιστεί κρούσματα σε περισσότερες από 60 χώρες, ενώ οι εκτιμήσεις των χρημάτων που διακινούνται μέσω των παράνομων στοιχημάτων ανέρχονται σε εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ κάθε χρόνο.

Από την έναρξη του 2013 ως και σήμερα έγιναν:

- 👉 2.360 επιτυχείς επιχειρήσεις και επιδρομές για εξάρθρωση κυκλωμάτων παράνομου αθλητικού στοιχηματισμού και εγκληματικών οργανώσεων
- 👉 Σφραγίστηκαν κρησφύγετα διαδικτυακού στοιχήματος που διακινούσαν παράνομα χρήματα μέσω στοιχημάτων από \$2.000.000.000.
- 👉 Κατασχέθηκαν άνω των \$27.000.000 σε μετρητά για ξέπλυμα μαύρου χρήματος.<sup>5</sup>

Το στοίχημα είναι ευρέως διαδεδομένο και ιδιαίτερα ελκυστικό για το πιο διαδεδομένο άθλημα, το ποδόσφαιρο. Μπορεί να στοιχηματίσει κανείς για το αποτέλεσμα ενός αγώνα, τον αριθμό των γκολ, τη διαφορά στο σκορ, καθώς και για συγκεκριμένες περιόδους και στιγμές στη διάρκεια ενός αγώνα, όπως είναι η παράταση, το οφσάιντ, οι κίτρινες και οι κόκκινες κάρτες, το άουτ, το κόρνερ και το πέναλτι.

<sup>1</sup> <http://www.fourfourtwo.com/news/besiktas-europa-league-suspension-upheld>

<sup>2</sup> <http://www.wakingthered.com/2013/9/3/4691874/canadian-soccer-league-match-fixing-declan-hill-sportsradar>

<sup>3</sup> <http://archive13.authintmail.com/news/sports/football/limited-match-fixing-dutch-sports>

<sup>4</sup> <http://thecourtroom.stomp.com.sg/courtroom/cases/case-of-the-day/match-fixing-trial-why-beckham-was-the-key-to-hidden-electronic-trail>

<sup>5</sup> <http://www.interpol.int/Crime-areas/Corruption/Integrity-in-sport>








Όταν όμως κάποιοι επεμβαίνουν εσκεμμένα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι θα κερδίσουν το στοίχημα, χρησιμοποιώντας παράνομες ενέργειες, για να αλλιώσουν το αποτέλεσμα και να επηρεάσουν την έκβαση του αγώνα, τότε διακυβεύεται η ακεραιότητα του ποδοσφαίρου, διότι:

- 1. Καταστρέφεται το κύριο προϊόν του ποδοσφαίρου**, το θέαμα, η πραγματική δράση, το απρόβλεπτο και η αγωνία για την έκβαση του αγώνα.
- 2. Απειλείται η ποδοσφαιρική κοινότητα**, με τη διείσδυση του οργανωμένου εγκλήματος που τροφοδοτεί το παράνομο στοίχημα, ξεπληρώνοντας χρήμα.
- 3. Κλονίζεται η εμπιστοσύνη των φιλάθλων**, εγκαταλείποντας τις κερκίδες των γηπέδων.
- 4. Διασαλεύεται η σχέση με τους χορηγούς του αθλήματος**, επιλέγοντας να χρηματοδοτήσουν άθληα αθλήματα ή πρωταθλήματα.
- 5. Μειώνεται η απόδοση των παικτών**, ιδιαίτερα όσων παρουσιάζουν συμπτώματα εθισμού στον τζόγο και στο παράνομο στοίχημα.

## Σημασία πρόληψης & εκπαίδευσης κατά του φαινομένου

Τα στοιχήματα και τα προγνωστικά πλέον εποπτεύονται προκειμένου να εντοπίζονται τα ύποπτα αποτελέσματα. Εντούτοις, η εξιχνίαση και αποκάθιση υποθέσεων προ-συνεννοημένων αγώνων, είναι εξαιρετικά πολύπλοκη. Τόσο οι εγκληματίες που αλλοιώνουν το αποτέλεσμα και χειραγωγούν αγώνες ξεπλένοντας χρήμα, όσο και οι δωρολήπτες, όσοι δηλαδή χρηματίζονται για να χειραγωγήσουν τον αγώνα, ληειτουργούν κρυφά, σε διαφορετικό τόπο και χρόνο, ώστε καθίσταται ιδιαίτερα δύσκολη η έρευνα και η συλλογή αποδείξεων. Ταυτόχρονα, κατά την παράνομη αυτή συναλλαγή, δεν προκύπτει άμεσο θύμα ή ζημία. Πρόκειται για μια διαδικασία η οποία εξελίσσεται με αργούς ρυθμούς, διαβρώνει τις δομές σταδιακά, δημιουργώντας ένα πλέγμα φόβου και απειλής.



Η μακροπρόθεσμη προστασία του αθλήματος έναντι της πρόκλησης αυτής, μπορεί να επιτευχθεί μέσα από την πρόληψη και την εκπαίδευση, μέσα από τρεις βασικές αρχές:

-  **Ενημέρωση** γύρω από το φαινόμενο των προ-συνεννοημένων αγώνων, τους κινδύνους που ελλοχεύει ο τζόγος και το παράνομο στοίχημα, τους κανόνες που ισχύουν για την αντιμετώπιση του φαινομένου, τους τρόπους αντίδρασης, ώστε να υπάρχει κοινή κατανόηση του προβλήματος και αποθάρρυνση από ανάλογες καταστάσεις.
-  **Συνεργασία** διότι κανένας (παίκτης, προπονητής, ομάδα κ.ο.κ) δεν μπορεί να αντιμετωπίσει το πρόβλημα των χειραγωγημένων αγώνων από μόνος του.
-  **Ευαισθητοποίηση** ώστε να δημιουργηθεί αίσθημα ευθύνης σχετικά με την ακεραιότητα του αθλήματος



## Μεθοδολογία εκπαιδευτικού προγράμματος


Η μεθοδολογία του εκπαιδευτικού προγράμματος για την πρόληψη του φαινομένου των προσυνεννοημένων αγώνων, στηρίζεται στις εξής βασικές αρχές:

-  **Επικοινωνία:** Οι παίκτες ενθαρρύνονται να συζητούν όσο το δυνατόν περισσότερο κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου
-  **Συμμετοχή:** Οι παίκτες «ανακαλύπτουν» μόνοι τους τη σχετική πληροφορία




### ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΕΝΤΙΜΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ Η ομάδα σου Η καριέρα σου Η ευθύνη σου
ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ	Νεαροί παίκτες (Κ17 και Κ20) που παίζουν σε ποδοσφαιρικές ακαδημίες
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ	<ul style="list-style-type: none"><li>• χρόνος: 30 λεπτά</li><li>• χώρος: κλειστή αίθουσα</li><li>• μέσα: projector, πίνακας σημειώσεων (προαιρετικά)</li><li>• συνθήκες: πριν από την προπόνηση ώστε οι παίκτες να είναι ξεκούραστοι και ήρεμοι</li><li>• να επιτευχθούν οι εκπαιδευτικοί στόχοι</li></ul>
ΡΟΛΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ	<ul style="list-style-type: none"><li>• να οργανώσει σωστά την εκπαιδευτική διαδικασία</li><li>• να ενθαρρύνει και να εξασφαλίσει τη συμμετοχή των παικτών μέσα από τη συζήτηση</li><li>• να καθοδηγήσει τους παίκτες σύμφωνα με τους στόχους του εκπαιδευτικού προγράμματος</li></ul>


### ΒΗΜΑ 1: Καλωσόρισμα

	Δραστηριότητα	Στόχος	Μέθοδος – Μέσο
2'	Καλωσόρισμα Εισαγωγή στο σεμινάριο	Οι παίκτες να κατανοήσουν τι να προσδοκούν από το σεμινάριο	Οπτική παρουσίαση με projector (π.χ. powerpoint)

Κατά το καλωσόρισμα ο εκπαιδευτής ενημερώνει για τους στόχους και το αντικείμενο της εκπαίδευσης:

-  ευαισθητοποίηση για τους κινδύνους του εθισμού στο στοίχημα και στο τζόγο
-  εμπέδωση κανόνων συμπεριφοράς & τρόπων αντίδρασης
-  δημιουργία αισθήματος υπευθυνότητας

### ΒΗΜΑ 2: Προσέληψη προσοχής παικτών

	Δραστηριότητα	Στόχος	Μέθοδος – Μέσο
3'	Παραδείγματα πραγματικών υποθέσεων σχετικά με προσυνεννοημένους αγώνες	Οι παίκτες να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της εκπαίδευσης έναντι του φαινομένου των προσυνεννοημένων αγώνων	Συζήτηση



Στη φάση αυτή ο εκπαιδευτής πρέπει να ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή των παικτών, το “άνοιγμα των παικτών” στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η συζήτηση μπορεί να ξεκινήσει με:

- ❖ ερώτηση προς τους παίκτες αν γνωρίζουν υποθέσεις προσυνεννοημένων αγώνων
- ❖ συζήτηση γύρω από παραδείγματα γνωστών υποθέσεων. Παραδείγματα μπορούν να ανευρεθούν από το διαδίκτυο, από το ενημερωτικό δελτίο της FIFA Interpol, κλπ. Ενδεικτικά παραδείγματα μπορείτε να βρείτε στο [www.transparency.gr](http://www.transparency.gr)

Μέσα από τη συμμετοχική συζήτηση, οι παίκτες θα αισθανθούν ελεύθεροι να προβληματιστούν, να μοιραστούν την προσωπική τους εμπειρία και γνώση.

### ΒΗΜΑ 3: Διάχυση πληροφορίας

⌚	Δραστηριότητα	Στόχος	Μέθοδος
5'	Παρουσίαση των: κινδύνων σχετικά με: προσυνεννοημένους αγώνες, παθολογικό τζόγο Ενημέρωση για κανόνες & τρόπους αντίδρασης/ βοήθειας	Οι παίκτες μαθαίνουν για τους πιθανούς κινδύνους, τους κανόνες και σε ποιούς μπορούν να απευθυνθούν και να λάβουν συμβουλές, βοήθεια, στήριξη	Οπτική παρουσίαση με projector

Στη φάση αυτή ο εκπαιδευτής παρουσιάζει βασικές πληροφορίες, ορισμούς, κανόνες σχετικά με το φαινόμενο των προ-συνεννοημένων αγώνων, τον παθολογικό τζόγο και το παράνομο στοίχημα.  
Χρήσιμη συμβουλή: να δίδονται μόνο οι απαραίτητες πληροφορίες.

### ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΥΝΕΝΝΟΗΜΕΝΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

- ❖ Τι είναι χειραγώγηση αγώνα: Είναι η εσκεμμένη επέμβαση με παράνομες τεχνικές προκειμένου να προ-καθοριστεί το αποτελέσμα ή και η αλλοίωση της εξεληκτικής πορείας συγκεκριμένων συμβάντων ενός αγώνα για προσωπικό ιδιοτελές πλεονέκτημα, ή όφελος κάποιου.
- ❖ Με ποιο τρόπο στήνονται οι αγώνες:
  - ❖ ΟΡΓΑΝΟ 1/ΠΑΙΚΤΗΣ: εσκεμμένη αποτυχία ενός προφανούς εύκολου γκολ ή πέναλτι, offside, Εσκεμμένη μειωμένη απόδοση, Πρόκληση τραυματισμού αντιπάλου, Αυτοτραυματισμός.
  - ❖ ΟΡΓΑΝΟ 2/ ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ: Αποφασίζει αδικαιολόγητα ένα πέναλτι/κόρνερ/offside/φάουλ, δίνει εσκεμμένα κίτρινες ή κόκκινες κάρτες, κωλύσειεργεί ή επισπεύδει τη διάρκεια του αγώνα.
  - ❖ ΟΡΓΑΝΟ 3/ ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ: Αντικαθιστά κύριους κρίσιμους παίκτες με παίκτες του πάγκου κατά τη διάρκεια του αγώνα, ακολουθεί εσκεμμένα τακτική ήττας, αλλοιάζει αιφνιδιαστικά κατά τον αγώνα τη στρατηγική και το σύστημα της ομάδας.



- 👉 **Πώς ξεκινάει η χειραγώγηση αγώνα:** Υπάρχει ήδη εγκατεστημένο ένα δαιδαλώδες δίκτυο στοιχήματος αγώνων που βασίζεται στη λειτουργία παράνομων διαδικτυακών ιστοτόπων με έδρα την Ασία. Στο δίκτυο αυτό έχει διεισδύσει το οργανωμένο έγκλημα, το οποίο εκμεταλλευόμενο τα κανάλια παράνομου στοιχήματος ξεπλένει μαύρο χρήμα που προήλθε από παράνομη δραστηριότητα (π.χ. λαθρεμπόριο, ναρκωτικά κλπ). Τα μέλη αυτής της κλίκας (fixers), αποκτούν πρόσβαση προσεγγίζοντας τους βασικούς συντελεστές του αγώνα (παίκτες, προπονητή, διαιτητή κ.α.), εκμεταλλευόμενα μια αδυναμία τους ή προσφέροντάς τους αντίτιμα (συνήθως χρηματικά).
- 👉 **Ποιες είναι οι συνθήκες κάτω από τις οποίες ενθαρρύνεται η δράση των fixers:**
  - ❖ Μια ομάδα / ένας παίκτης ή ένας διαιτητής αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα
  - ❖ Οι παίκτες συνήθως μένουν απλήρωτοι για μήνες
  - ❖ Τεράστια ποσά στοιχηματίζονται μέσω της ασιατικής αγοράς στοιχήματος
  - ❖ Εντοπίζονται προβλήματα εθισμού στον τζόγο στην ποδοσφαιρική κοινότητα

## ΕΘΙΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΤΖΟΓΟ

- 👉 Όσοι παίζουν τυχερά παιχνίδια ή στοιχήματα δεν εθίζονται αμέσως στον τζόγο. Όμως, αφού κερδίσει στοιχήμα για πρώτη φορά, μπορεί κάποιος να θεωρήσει ότι έχει το «κοκαλάκι της νυχτερίδας» και ότι κατέχει ιδιαίτερη ικανότητα ή γνώση, και να υποτιμήσει το «ποσοστό που οφείλεται στην τύχη». Αυξάνει λοιπόν τα στοιχήματα, αλλιά αρχίζει να χάνει. Προκειμένου να αντισταθμίσει, συνεχίζει να στοιχηματίζει, ίσως με μεγαλύτερα ποσά ή δανεικά χρήματα. Έτσι ξεκινούν τα χρέη και οι σχέσεις οικονομικής εξάρτησης και ο εθισμός στον τζόγο.
- 👉 Οι επαγγελματίες ποδοσφαιριστές είναι πιο ευάλωτοι σε καταστάσεις εξάρτησης και εθισμού στον τζόγο και στο παράνομο στοιχήμα, διότι:
  - ❖ θεωρούν ότι έχουν περισσότερες πιθανότητες να κερδίσουν το στοιχήμα διότι γνωρίζουν περισσότερα για το ποδόσφαιρο
  - ❖ χρησιμοποιούν τη χαρτοπαιξία ως μέσο κοινωνικοποίησης με τους συμπαίκτες τους, κτίζοντας το προφίλ του ξύπνιου και cool
  - ❖ διαθέτουν αρκετό ελεύθερο χρόνο (ταξίδια, περίοδος προετοιμασίας κλπ)
  - ❖ κερδίζουν χρήματα σε μικρή ηλικία
- 👉 Επιπτώσεις στη συμπεριφορά λόγω εθισμού στον τζόγο:
  - ❖ «κρυφή» ζωή (κρυψίνοια και στάση συνωμοσίας απέναντι στην οικογένεια)
  - ❖ μείωση διάρκειας ύπνου πριν από κάθε παιχνίδι
  - ❖ μείωση συγκέντρωσης πριν από κάθε παιχνίδι







### Παράδειγμα:

*Δήλωση Rene Schnitzler former pro, FC. St. Pauli: «Υπήρχαν μέρες όπου ήμουν ξύπνιος για 36 ώρες. Ενώ ήμουν πάρα πολύ κουρασμένος κα ήθελα να πάω σπίτι, κατέληγα στο καζίνο».<sup>6</sup>*

✋ Όταν κάποιος παίκτης έχει προβλήματα με τον τζόγο, γίνεται εύκολο θύμα για τους fixers, οι οποίοι αναλαμβάνουν αρχικά να τον «απελευθερώσουν» από τα χρέη του. Μελλοντικά όμως τον εγκλωβίζουν, ζητώντας του χάρες.

### Παράδειγμα:

*Δήλωση Rene Schnitzler former pro, FC. St. Pauli: «Θα έκανα τα πάντα για να βρω χρήματα. Τα χρειαζόμουν για να παίξω».<sup>7</sup>*

## ΚΑΝΟΝΕΣ & ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Πρέπει να γίνει κατανοητό στους συμμετέχοντες ότι οποιαδήποτε επαφή με fixers, θα έχει συνέπειες στην ποδοσφαιρική τους καριέρα αλλά και στην ιδιωτική ζωή. Από τη στιγμή που εμπλακούν με τους fixers, ξεκινάει ένας φαύλος κύκλος.

Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς<sup>8</sup>: [N. 2725/1999, N. 3057/2002, N. 4049/2012 (B κεφ., άρθρο 13), Πειθαρχικός Κώδικας Ε.Π.Ο 6/2013, (σχετικά άρθρα 17, 21α, 21β, 22), FIFA Disciplinary Code 2011 (articles 62, 69), FIFA Code of Ethics 2012 (article 25)]

✋ Παίκτες, προπονητές και άτομα σε θέσεις ευθύνης στους συλλόγους δεν μπορούν να στοιχηματίζουν σε αγώνες της ομάδας τους ή άλλων ομάδων σε πρωταθλήματα όπου συμμετέχει η ομάδα τους.

<sup>6</sup> [www.welt.de](http://www.welt.de), 01.09.2011/ ελεύθερη μετάφραση του: "There were days that I had been awake for 36 hours, I was dog-tired, intended to go home - and ended up where: in the casino!"

<sup>7</sup> [www.welt.de](http://www.welt.de), 01.09.2011/ ελεύθερη μετάφραση του: "I did everything at the time to get money. I needed it for gambling."

<sup>8</sup> Στο Παράρτημα παρατίθενται τα links όπου βρίσκονται αναρτημένοι οι κανονισμοί αυτοί.



- Όλες αυτές οι απαγορεύσεις ισχύουν επίσης ανεξάρτητα από το χρηματικό ποσό. Δεν έχει σημασία αν κάποιος ποντάρει 2 ευρώ, 10 ευρώ ή περισσότερα.
- Επίσης, είναι πιθανό να ασκηθεί αγωγή για αποζημίωση ή ακόμα –ανάλογα με τη σοβαρότητα της περίπτωσης– να θεωρηθεί ένοχος για κακούργημα και απάτη, σύμφωνα με τον Ποινικό Κώδικα
- Αν γίνει γνωστό ότι ένα παιχνίδι ήταν στημένο, η αντίπαλη ομάδα μπορεί να προβάλει ένσταση στο αποτέλεσμα. Ίσως χρειαστεί να επαναληφθεί το παιχνίδι, ή να θεωρηθεί κατευθείαν νίκη της αντίπαλης ομάδας. Η φήμη του συλλόγου θα κηλιδωθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα.



## ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗΣ

- Οποιαδήποτε πρόταση για επηρεασμό αγώνα πρέπει να απορρίπτεται με τρόπο σαφή και κατηγορηματικό από την πρώτη στιγμή.
- Όσο πιο γρήγορα ζητήσει κανείς βοήθεια, τόσο καλύτερα για τον ίδιο, τους συμπαίκτες του, την ομάδα του, το άθλημά του. Ακόμα κι αν ο αγώνας έχει ήδη λάβει χώρα ή κάποιος έχει ήδη συμβάλει σε στήσιμο παιχνιδιού, ποτέ δεν είναι αργά. Μπορούν να αποφευχθούν μελλοντικές επιπλοκές.
- Ο συμπαίκτης –ή οποιοσδήποτε άλλος έχει υποψίες– δεν χρειάζεται να ανησυχεί μήπως βρεθεί ο ίδιος σε δύσκολη θέση. Δεν πρέπει να καθυστερεί, αλλιά το να δίνει την πληροφορία δεν αποσκοπεί να κατηγορηθεί αδικώς κάποιος, αλλιά για να τον σώσει από μεγαλύτερα προβλήματα.
- Θα πρέπει να αναφέρει την ύποπτη συμπεριφορά ή πληροφορία σε άτομο που εμπιστεύεται είτε εντός ομάδας (π.χ. προπονητής) είτε εκτός ομάδας (οικογένεια, φίλος κλπ) και εκείνοι με τη σειρά τους να το αναφέρουν στους αρμόδιους φορείς (Τμήμα Ασφάλειας – Ελληνική Αστυνομία), ή εναλλακτικά σε γραμμή αναφοράς περιστατικών (βλ. Παράρτημα).

## ΒΗΜΑ 4: Επεξεργασία της πληροφορίας

⌚	Δραστηριότητα	Στόχος	Μέθοδος – Μέσο
10'	Διάλογος & συζήτηση μιας μελέτης περίπτωσης	Οι παίκτες είναι ικανοί να αφομοιώσουν τις πληροφορίες που έλαβαν	Ανοικτή Συζήτηση Πίνακας για καταγραφή απόψεων συμμετεχόντων

Στη φάση αυτή ο εκπαιδευτής θα πρέπει να ενθαρρύνει τους παίκτες να αντιδράσουν αυθόρμητα και να καταθέσουν την προσωπική τους άποψη. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να διασύνδουν αυτό που ξέρουν ήδη με τη νέα πληροφορία που μόλις έλαβαν, μέσα από την ανάλυση συγκεκριμένων περιπτώσεων.

### ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 1: ΠΕΝΑΛΤΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΠΟΝΗΣΗ

Η ομάδα έχει κερδίσει τους τελευταίους αγώνες και είναι σε καλή διάθεση. Στην προπόνηση έχουν προγραμματιστεί πέναλτι. Κάποιος παίκτης προτείνει να βάλουν στοίχημα για πλάκα. Όποιος χάσει να κάνει δέκα πους-απς.

Μετά από κάνα μισάωρο, οι παίκτες βαριούνται. Θέλουν να αυξήσουν το στοίχημα. Τώρα ο καθένας πρέπει να βάλει 10 ευρώ (ανάλογα την ομάδα ηλικίας και στόχο, εναλλακτικά 50 ευρώ) στο ταμείο της ομάδας.

### Προσεγγίσεις προς συζήτηση

- Το ποδόσφαιρο βασίζεται στην αρχή του ανταγωνισμού και στη θέληση των παικτών να φύγουν από το γήπεδο νικητές. Κατ' αρχάς, οι προπονήσεις μπορούν να ενισχύσουν κι άλλο τη φιλοδοξία των παικτών, και κατά δεύτερον να βελτιώσουν τη διάθεσή τους και να δυναμώσουν την αίσθηση ότι ανήκουν όλοι στην ίδια ομάδα.
- Δεν είναι κακό, στην προπόνηση, οι «χαμένοι» να κάνουν πους-απς, γύρους στο γήπεδο ή να μαζέψουν τις μπάλες στο τέλος. Όμως όταν εμπλέκεται το χρήμα, η κατάσταση γίνεται προβληματική.
- Βέβαια, κανείς δεν θέλει να χαλάει το παιχνίδι ή να μένει απ' έξω. Ακόμα και τα μικρά στοίχημα, όμως, μπορούν εύκολα να μεγαλώσουν. Κάποιος παίκτης μπορεί ν' αναγκαστεί να δανειστεί λεφτά και έτσι να χρεωθεί προκειμένου να πληρώσει το στοίχημα. Έτσι δημιουργούνται σχέσεις εξάρτησης, που θα έπρεπε να αποφεύγονται.

👉 Συνεπώς, ο κανόνας λέει να λέμε «όχι» από την αρχή όταν σε κάποιο στοίχημα παίζονται λεφτά. Αν πιστεύει ότι δεν μπορεί να πει όχι, ο παίκτης πρέπει να ρωτά τον προπονητή ή τον μάνατζερ της ομάδας ή άλλο αξιόπιστο άτομο. Οι προπονητές ή οι βοηθοί δεν πρέπει ποτέ να προτείνουν ή να επιτρέπουν τέτοια στοιχήματα, ακόμα και για μικροποσά. Αν ανακαλύψουν ότι οι παίκτες βάζουν στοιχήματα μεταξύ τους, θα πρέπει να θέσουν τέρμα και ίσως να αντιπροτείνουν «αθλητικά στοιχήματα» όπως αυτό που αναφέρθηκε πιο πάνω.

## ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 2: ΧΡΕΗ ΑΠΟ ΤΖΟΓΟ

Είναι κοινό μυστικό στην ομάδα ότι κάποιοι παίκτες παίζουν στα μηχανήματα το απόγευμα. Αν ερωτηθούν, λένε ότι βάζουν μόνο μικρά ποσά. Λένε ότι είναι πιο σημαντικό το ότι περνάνε το χρόνο τους παρέα και διασκεδάζουν. Μια μέρα, όμως, κάποιος από αυτούς τους παίκτες αρχίζει να δανείζεται λεφτά από συμπαίκτες του. Δεν τα επιστρέφει και έχει πάντα διαφορετικές δικαιολογίες.

Πώς πρέπει να αντιδράσουν σε αυτή τη συμπεριφορά οι συμπαίκτες, ο προπονητής και οι βοηθοί του;

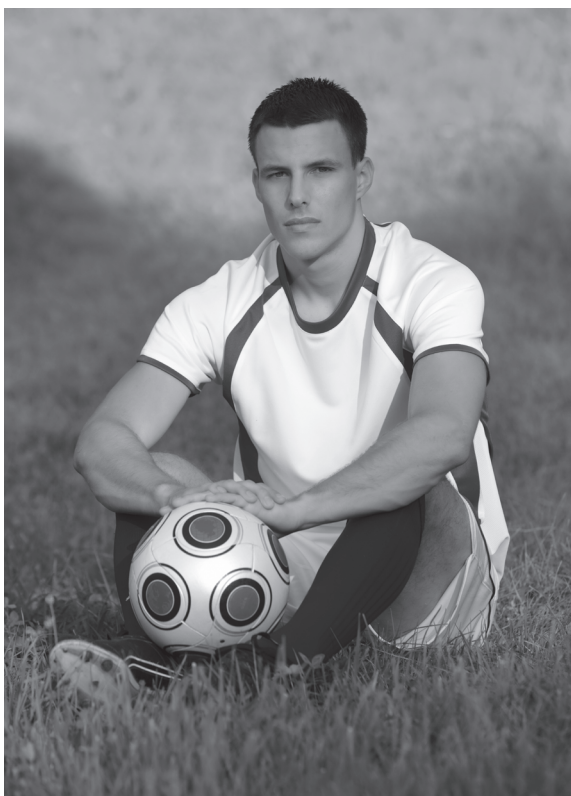
### Προσεγγίσεις προς συζήτηση

👉 Πρώτον, οι συμμετέχοντες πρέπει να συζητήσουν σε ποιο σημείο είναι πρόπον και απαραίτητο να παρέμβει κανείς: όταν μάθει για τα στοιχήματα στα μηχανήματα, για το δανεισμό ή για τα ανεξόφλητα χρέη – κι αυτό συναρτάται, βέβαια, από τις ιδιαίτερες συνθήκες. Το μήνυμα που πρέπει να δοθεί είναι ότι πρέπει απαρέγκλιτα να αποφεύγεται η δύσκολη κατάσταση του παίκτη όσο το δυνατόν νωρίτερα. Ο παίκτης πρέπει να μπορεί να καταλαβαίνει τις πιθανές συνέπειες

που μπορεί να έχει το παιχνίδι στα μηχανήματα και τις επακόλουθες απώλειες εισοδήματος. Πρέπει να του δείξουμε τις δυνατότητες να βοηθηθεί χωρίς ταυτόχρονα να τον πιέζουμε να το κάνει.

👉 Δεύτερον, οι συμμετέχοντες πρέπει να συζητήσουν πώς θα αντιδρούσαν σε τέτοια κατάσταση (π.χ. συζητούν με τον συμπαίκτη, ενημερώνουν τον προπονητή ή τον βοηθό της ομάδας ή τους γονείς του παίκτη). Όπως το προηγούμενο ερώτημα, και αυτή η προσέγγιση συναρτάται από τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν. Παρ' όλα αυτά, πρέπει να δοθεί ένας οδηγός στους συμμετέχοντες. Για παράδειγμα:

- ❖ Ανάλογα με την ηλικία και τη σχέση μεταξύ τους, οι παίκτες μπορούν πρώτα να προσπαθήσουν να βρουν λύση μεταξύ τους. Πρέπει να δώσουν την αίσθηση στον συμπαίκτη ότι μπορεί πάντα να στραφεί σε άτομα εμπιστοσύνης στο σύλλογο ή το αθλητικό κέντρο.
- ❖ Ο προπονητής ή ο βοηθός μπορούν να προσπαθήσουν να μιλήσουν με τον παίκτη. Ανάλογα με την ηλικία του και/ή την κατάσταση, οι γονείς του παίκτη μπορούν να προσκληθούν ώστε να συμμετάσχουν στη συζήτηση.





### ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 3: ΑΥΤΟ ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΘΑ ΤΟ ΚΕΡΔΙΣΩ

Η σεζόν πάει πολύ καλά μέχρι τώρα, και η ομάδα είναι κορυφαία στην κατάταξη, με μόνο λίγους αγώνες να μένουν ακόμα. Στον επόμενο θα παίξουν με μια ομάδα που σίγουρα θα υποβιβαστεί. Δυο μέρες πριν τον αγώνα, κάποιοι παίκτες κάνουν βόλτα στο κέντρο της πόλης μαζί με φίλους τους. Περνούν μπροστά από ένα γραφείο στοιχημάτων. Ένας από τους παίκτες κοντοστέκεται και ρωτά: «Τι λέτε; Να ποντάρω 10 ευρώ ότι θα κερδίσουμε το σαββατοκύριακο; Αυτό το στοίχημα σίγουρα θα το κερδίσω.» Πώς πρέπει να αντιδράσουν οι συμπαίκτες και οι φίλοι;

#### ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ

Αλλάζει η απάντησή μας αν ο παίκτης δεν θέλει να ποντάρει ο ίδιος και ζητά από τον καλύτερο φίλο του να στοιχηματίσει αντί γ' αυτόν;

Πώς πρέπει να αντιδράσουν σε αυτή τη συμπεριφορά οι συμπαίκτες, ο προπονητής και οι βοηθοί του;

#### Προσεγγίσεις προς συζήτηση

- Πρέπει να ξεκαθαριστεί στους συμμετέχοντες ότι η απαγόρευση του στοιχήματος ισχύει για τον καθένα. Μπορεί να γίνει επανάληψη στα όσα αναφέρθηκαν σύμφωνα με τους κανόνες.
- Όλες αυτές οι απαγορεύσεις ισχύουν επίσης ανεξάρτητα από το χρηματικό ποσό. Δεν έχει σημασία αν κάποιος ποντάρει 2 ευρώ, 10 ευρώ ή περισσότερα.
- Στην παραλλαγή, οι συμμετέχοντες πρέπει να μάθουν ότι οι απαγορεύσεις των στοιχημάτων που ισχύουν για τους ίδιους ισχύουν και για τους ανθρώπους που τους περιβάλλουν. Οι τρίτοι (π.χ. οικογένεια, φίλοι, σύντροφοι) δεν μπορούν να στοιχηματίζουν για λογαριασμό των συμμετεχόντων ή να τους βοηθούν με οποιονδήποτε άλλον τρόπο.
- Οποιοσδήποτε δεν τηρεί την απαγόρευση των στοιχημάτων επιδεικνύει αντιαθλητική συμπεριφορά. Αναφορά στις συνέπειες και σε παραδείγματα από αληθινές υποθέσεις.





#### ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 4: ΞΕΡΩ ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΞΕΡΕΙΣ ΕΣΥ...

Επί βδομάδες μετά από τραυματισμό του, ένας παίκτης έχει προσπαθήσει σκληρά προκειμένου να επιστρέψει στην ομάδα. Όλοι στο σύλλογο πιστεύουν ότι θα παίξει στο παιχνίδι. Μετά την τελική προπόνηση, όμως, ο προπονητής λείει ότι δεν θα τον χρησιμοποιήσει την επόμενη μέρα. Μόλις βγει από τα αποδυτήρια, ο παίκτης ποστάρει στο Facebook: «Αύριο εκτός...»

#### Προσεγγίσεις προς συζήτηση

- ❖ Οι παίκτες, οι προπονητές και σχεδόν όλοι στους συλλόγους έχουν μια ξεχωριστή ευθύνη: αυτοί ξέρουν τα τεκταινόμενα στους κόλπους της ομάδας και του συλλόγου τους. Συχνά, είναι οι πρώτοι που μαθαίνουν πως κάποιος παίκτης έχει τραυματιστεί στην τελική προπόνηση και δεν θα μπορέσει να παίξει την επόμενη μέρα ή δεν θα περιλαμβάνεται στη σύνθεση της ομάδας για άλλους λόγους ή δεν βρίσκεται στην καλύτερη φόρμα. Αυτή θεωρείται εσωτερική πληροφορία.
- ❖ Οι παίκτες, οι προπονητές και τα άτομα σε θέσεις ευθύνης στους συλλόγους πρέπει να επιδεικνύουν ιδιαίτερη προσοχή στη διαχείριση τέτοιων πληροφοριών και να περιφρουρούν τη μυστικότητα τους. Σαφώς θα ήθελαν να μοιραστούν τέτοια νέα με την οικογένεια ή τους φίλους τους. Όμως, ακόμα και σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να προσέχουν. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα αν έχουν δραστηριότητα σε κοινωνικά δίκτυα όπως το Facebook, instagram, ή το Twitter. Προφανώς, δεν απαιτείται να πάψουν να τα χρησιμοποιούν. Όμως, πριν από οποιαδήποτε ανάρτηση ή δήλωση, θα πρέπει να προβληματίζονται μήπως η πληροφορία την οποία αποκαλύπτουν απευθύνεται πράγματι σε τρίτους. Συγκεκριμένα, δεν μπορούν ποτέ να γνωρίζουν πώς θα χρησιμοποιηθεί από αυτούς. Για παράδειγμα, η αντίπαλη ομάδα μπορεί να προσαρμοστεί σε κάποια αλλαγή στη σύνθεση της ομάδας ή στο σύστημα παιχνιδιού, ή εν αγνοία τους κάποιος μπορεί ακόμα και να στοιχηματίσει, με προφανές το μεγάλο πλεονέκτημα χάρη στη γνώση που απέκτησε από τη συγκεκριμένη αποκάλυψη. Τα παρακάτω είναι άλλα παραδείγματα αποκάλυψης εσωτερικής πληροφορίας, που μπορούν να συζητηθούν με τους συμμετέχοντες στην εκπαίδευση:
  - ❖ Ένας παίκτης τραυματίζεται στην προπόνηση και

φεύγει κουτσαίνοντας από τον αγωνιστικό χώρο. Κάποιος υπάλληλος του συλλόγου ή του αθλητικού κέντρου τραβά φωτογραφία του και την αναρτά σε κοινωνικό δίκτυο (π.χ. instagram ή Facebook).

- ✧ Ένας παίκτης έχει προσωπικά προβλήματα (π.χ. χωρισμός με το έτερον ήμισυ) και δεν είναι σε καλή ψυχολογική κατάσταση. Κάποιος συμπαίκτης του το λέει σε φίλους του όταν συναντιούνται το βράδυ για να παίξουν μπιλιάρδο.
- ✧ Το διοικητικό συμβούλιο έχει οικονομικές δυσκολίες και δεν μπορεί να καταβάλει τα μπόνους στους παίκτες, εξαιτίας οφειλών από χορηγό. Η ομάδα είναι γενικώς δυσαρεστημένη.

### ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 5: ΧΑΝΟΝΤΑΣ ΕΣΚΕΜΜΕΝΑ

Δύο παίκτες δεν μπορούν να κόψουν το στοίχημα. Στην αρχή έχαναν μικρά ποσά, αλλιά τώρα έχουν συσσωρεύσει μεγάλα χρέη. Κάποιος στο γραφείο στοιχημάτων προτείνει έναν τρόπο να πατήσουν. Αρκεί να φροντίσουν να χάσει η ομάδα τους στον επόμενο αγώνα. Αν δεν τα καταφέρουν, θα υπάρξουν συνέπειες γι' αυτούς και τις οικογένειές τους. Οι παίκτες δεν ξέρουν τι να κάνουν. Αποφασίζουν να δεχτούν.

Ένας από τους συμπαίκτες τους, που είναι και καλός φίλος τους, υποψιάζεται κάτι. Αλλιά δεν θέλει να «καρφώσει», κι έτσι δεν λέει τίποτα. Τελικά, όλη η ομάδα παίζει τόσο χάλια έτσι κι αλλιώς, που η ήττα δεν εκπλήσσει κανέναν. Ο συμπαίκτης, άρα, χαίρεται που δεν είπε τίποτα για τις υποψίες του. Θα είχε βρεθεί σε δύσκολη θέση και θα διακινδύνευε τη φιλία του μαζί τους.

### ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ

Θα άλλαζε η κατάσταση αν οι παίκτες είχαν αρνηθεί την πρόταση;

### Προσεγγίσεις προς συζήτηση

- 👉 Οποιαδήποτε πρόταση για επηρεασμό αγώνα ή περιστατικού σε αγώνα πρέπει να απορρίπτεται με τρόπο σαφή και κατηγορηματικό από την πρώτη στιγμή. Η πιθανότητα απειλευθέρωσης από χρέη με αυτό τον τρόπο μπορεί να φαίνεται πολύ ελκυστική. Όμως το πρόβλημα δεν θα λυθεί – όποιος συμφωνεί να στήσει παιχνίδι θα μπλέξει άσχημα, γιατί θα αποτελέσει αμέσως στόχο εκβιασμού. Η απειλή για συνέπειες που θα υποστεί η οικογένειά του είναι άλλος ένας τρόπος να του ασκηθεί πίεση. Έτσι ξεκινά ένας φαύλος κύκλος. Η εξωτερική βοήθεια είναι απαραίτητη για να θέσει ένα τέρμα. Το βήμα αυτό δεν είναι εύκολο, αλλιά πρέπει να γίνει. Ακόμα κι αν ο παίκτης έχει απειληστεί και φοβάται τις επιπτώσεις στην καριέρα του (π.χ. αποκλεισμός), υπάρχει λύση για κάθε πρόβλημα.
- 👉 Όσο νωρίτερα ζητήσει βοήθεια και δώσει πληροφορίες, τόσο καλύτερα για όλους όσοι εμπλέκονται και για το ίδιο το ποδόσφαιρο. Ακόμα κι αν ο αγώνας έχει ήδη λάβει χώρα ή κάποιος έχει ήδη συμβάλει σε στήσιμο παιχνιδιού, ποτέ δεν είναι αργά. Μπορούν να αποφευχθούν μελλοντικές επιπλοκές (π.χ. χρέη ή απειλές).
- 👉 Ο συμπαίκτης –ή οποιοσδήποτε άλλος έχει υποψίες– δεν χρειάζεται να ανησυχεί μήπως βρεθεί ο ίδιος σε δύσκολη θέση. Δεν πρέπει να καθυστερεί, αλλιά να αποταθεί αμέσως σε άτομο απόλυτης εμπιστοσύνης. Αν το άτομο που δίνει την πληροφορία δεν αποσκοπεί να κατηγορήσει αδίκως κάποιον, π.χ. ξέροντας ότι αυτό που λέει δεν αληθεύει, δεν θα έχει καμία συνέπεια.
- 👉 Οποιαδήποτε πρόταση για στήσιμο παιχνιδιού και οποιαδήποτε πληροφορία για σχετικό περιστατικό πρέπει να καταγγέλλεται.



- 👉 Στην παραλληλαγή, δεν έχει σημασία αν ο παίκτης δέχτηκε ή όχι την πρόταση. Οποιαδήποτε πρόταση για στήσιμο παιχνιδιού, καθώς και η απόρριψή της, πρέπει να καταγγέλλεται. Αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος να αυτοπροστατευτεί ο παίκτης. Μόνο έτσι θα διασφαλίσει ότι δεν θα τον υποψιαστούν και θα αποδείξει ότι στην πραγματικότητα αρνήθηκε τη συγκεκριμένη πρόταση.

## ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 6: ΤΟ ΦΙΝΑΛΕ ΤΗΣ ΣΕΖΟΝ

Πλησιάζει ο τελευταίος αγώνας της σεζόν. Η ομάδα έχει ήδη διασφαλίσει τον τίτλο μετά από μια καταπληκτική σεζόν. Στο τελευταίο παιχνίδι έχουν αντίπαλο μια ομάδα από τη γειτονική πόλη, που έχασε τα τελευταία έξι παιχνίδια σερί και ρισκάρει πολύ. Αν καταφέρει να κερδίσει, θα μείνει στην κατηγορία. Αν χάσει, πιθανότατα θα υποβιβαστεί, ανάλογα και με τα αποτελέσματά της σε άλλους αγώνες.

Οι παίκτες της νικήτριας ομάδας δεν έχουν πια και τόσο πολλά κίνητρα, γι' αυτό και δεν τα δίνουν όλα σε αυτό το παιχνίδι. Άρα, είναι εύκολο για την αντίπαλη ομάδα να κερδίσει. Μετά τον αγώνα, οι δυο ομάδες γιορτάζουν μαζί σε ντίσκο μιας κοντινής πόλης. Η απειλούμενη ομάδα, που έχει καταφέρει να σωθεί, κερνάει μπόλικο ποτά τους παίκτες της άλλης ομάδας.

### Προσεγγίσεις προς συζήτηση

- 👉 Σαφώς είναι δύσκολο να έχεις πια κίνητρα όταν έχεις κατακτήσει τα πάντα μετά από μια καταπληκτική σεζόν. Δεν έχει πια σημασία ο τίτλος, ούτε μια μέση κατάταξη. Ίσως οι πάντες σκέφτονται τις διακοπές, ή οι παίκτες δεν θέλουν να τα δώσουν όλα για να αποφύγουν τους τραυματισμούς. Ίσως θέλουν να κρατήσουν δυνάμεις για το πρωτάθλημα κυπέλλου ή κάποια άλλη διοργάνωση όπου μπορούν ακόμα να κερδίσουν.
- 👉 Μοιραστά, είναι σημαντικό να μη δοθεί η εντύπωση ότι μπορεί να υπήρξε παρατυπία στον αγώνα. Κάποιος φίλαθλος μπορεί να αναρωτηθεί γιατί η ομάδα ξαφνικά έπαιξε τόσο χάλια μετά από μια σπουδαία σεζόν. Μήπως ήθελε να κάνει χάρη στους αντίπαλους; Μήπως τα είχαν συμφωνήσει μεταξύ τους; Ακόμα κι αν η κατάσταση που περιγράφουμε δεν ενέχει δόλο, τέτοιες φήμες μπορεί να διαδοθούν πολύ εύκολα. Αν οι δυο ομάδες ξεφαντώσουν και μαζί, σίγουρα η φημολογία θα οργιάσει. Συνεπώς, είναι σημαντικό να μη δέχεστε προσκλήσεις, δώρα, αμοιβές ή άλλα ωφελήματα σε σχέση με την αθλητική σας δραστηριότητα.



## ΒΗΜΑ 5: Καλλιέργεια Προσωπικής άποψης

	Δραστηριότητα	Στόχος	Μέθοδος – Μέσο
4'	Διάλογος & συζήτηση όλων των μελετών περίπτωσης	Οι παίκτες να μπορούν να μεταφέρουν την νέα γνώση στην πραγματική τους ζωή ως ποδοσφαιριστές	Διάρθρωση και ομαδοποίηση των παικτών σε 6 μικρές υπο-ομάδες των 5 ατόμων Προετοιμασία των παικτών για παρουσίαση

Στη φάση αυτή, ο εκπαιδευτής χωρίζει τους συμμετέχοντες σε υπο-ομάδες των πέντε ατόμων, οι οποίες συζητούν μεταξύ τους τις μελέτες περίπτωσης. Με αυτόν τον τρόπο οι συμμετέχοντες καλλιεργούν την προσωπική τους στάση, κατόπιν διαλόγου ή αντιπαραθέσεων με τους συμπαίκτες τους, σταθεροποιούν τις απόψεις τους, ταυτίζονται ή απομακρύνονται από τους συμπαίκτες τους.

## ΒΗΜΑ 6: Μεταφορά γνώσης στην πραγματικότητα

	Δραστηριότητα	Στόχος	Μέθοδος – Μέσο
3'	Παρουσίαση των πορισμάτων της συζήτησης κάθε υπο-ομάδας σε όλους	Οι παίκτες να μπορούν να μεταφέρουν την νέα γνώση στην πραγματική τους ζωή ως ποδοσφαιριστές	Παρουσίαση ενώπιον όλων των πορισμάτων της συζήτησης κάθε υπο-ομάδας.

Στη φάση αυτή, μέσα από την παρουσίαση των πορισμάτων των συζητήσεων των υπο-ομάδων, επιτυγχάνεται η αφομοίωση της γνώσης και η μεταφορά της στην πραγματικότητα. Εναλλακτικές μέθοδοι είναι το παιχνίδι ρόλων, καταστάσεις προσομοίωσης κλπ.

## ΒΗΜΑ 7: Απομνημόνευση & Εκμάθηση

	Δραστηριότητα	Στόχος	Μέθοδος – Μέσο
3'	Ερωτήσεις σχετικά με το περιεχόμενο του σεμιναρίου	Οι παίκτες μεταφέρουν τις γνώσεις τους σε πραγματικό χρόνο.	Διάρθρωση σε δύο μεγάλες υποομάδες Ερωτήσεις διαθέσιμες σε κάθε ομάδα. Κίνητρο για την ομάδα που θα απαντήσει σωστά σε όλες τις ερωτήσεις

Στη φάση αυτή, ο εκπαιδευτής διενεργεί quiz ερωτήσεων ώστε να διασφαλίσει, το δυνατόν, ότι οι συμμετέχοντες έχουν αφομοιώσει τη γνώση και τις πληροφορίες που παρουσιάστηκαν. Στο συγκεκριμένο στάδιο γίνεται αναφορά στην ηλεκτρονική εφαρμογή που είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Διεθνούς Διαφάνειας-Ελλάδας [www.transparency.gr](http://www.transparency.gr)

Για τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού προγράμματος, οι συμμετέχοντες καλούνται να συμπληρώσουν έντυπο αξιολόγησης του σεμιναρίου (βλ. Παράρτημα), βαθμολογώντας σε συγκεκριμένη κλίμακα τους σκοπούς του σεμιναρίου, το ρόλο του εκπαιδευτή, το εκπαιδευτικό υλικό κλπ, και καταθέτοντας τυχόν σχόλια και προτάσεις βελτίωσης. Θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο να κοινοποιηθούν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης στη Διεθνή Διαφάνεια-Ελλάδα ([tihellas@otenet.gr](mailto:tihellas@otenet.gr)) συμβάλλοντας, στην περαιτέρω αναβάθμιση του προγράμματος.

# Παράρτημα

## Νομοθεσία

- 📖 Πειθαρχικός Κώδικας Ε.Π.Ο 6/2013 (άρθρα 17, 21α, 21β, 22)
- 📖 Ν. 2725/1999
- 📖 Ν. 3057/2002
- 📖 Ν. 4049/2012
- 📖 FIFA Disciplinary Code 2011 (articles 62, 69)
- 📖 FIFA Code of Ethics 2012 (article 25)
- 📖 FIFA Code of Conduct 2012

## Αναφορά περιστατικών

- 📖 **FIFA hotline24** Σύστημα εμπιστευτικής αναφοράς FIFA (στην αγγλική γλώσσα):
  - ☎ τηλεφωνο: +4 1 8 0 0 1 1 3 3 8 8
  - ✉ e-mail : integrity@fifa-ews.com
- 📖 **UEFA Integrity Line** (στην αγγλική, γαλλική, γερμανική και ρωσική γλώσσα):
  - ☎ τηλεφωνο: +8 0 0 0 0 0 1 0 0 0 2
  - ☎ online αναφορά: <https://uefa.integrityline.org/IncidentReport/Originator>
- 📖 **Ανεξάρτητη Γραμμή Υποστήριξης ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΤΩΡΑ** της Διεθνούς Διαφάνειας-Ελλάδος
  - ☎ τηλεφωνο: 10190 (Δευτέρα & Παρασκευή 15.00-19.00, Τετάρτη 10.00 - 14.00).
  - ☎ online αναφορά: <http://www.transparency.gr/diafaneiatora/thelo-na-katagkilo/kane-tin-katagkelia-sou-online/>
  - ✉ e-mail: [diafaneiatora@transparency.gr](mailto:diafaneiatora@transparency.gr)

Η γραμμή λειτουργεί με ομάδα νομικών και εκπαιδευμένων εθελοντών προσφέροντας δωρεάν και εμπιστευτική ενημέρωση σε ανθρώπους που επιθυμούν να αναφέρουν περιστατικά διαφθοράς

## Online υποστηρικτικό υλικό [www.transparency.gr](http://www.transparency.gr)

- 📖 Ηλεκτρονική εφαρμογή
- 📖 Φυλλάδιο για παίκτες
- 📖 Έντυπο αξιολόγησης σεμιναρίου

## Άλλο υλικό

- 📖 FIFA: Integrity of sport – match-manipulation, Background information (April 2013)
- 📖 <http://www.playthegame.org/knowledge-bank/articles/mario-cizmek-why-i-became-a-match-fixer-5671.html>
- 📖 <http://edition.cnn.com/2006/SPORT/football/02/16/belgium.lierse/>
- 📖 Paul Merson, How Not to Be a Professional Footballer, Harper Sport; Reprint edition (March 1, 2012) ISBN-10: 0007424973 ISBN-13: 978-0007424979
- 📖 Franzese, Michael (1992). Quitting the Mob. Harper Collins. ISBN 978-0-88368-867-0.
- 📖 Franzese, Michael (2003). Blood Covenant. Whitaker House. ISBN 978-0-88368-867-0.
- 📖 Hill, Declan (2013), The Insider's Guide to Match-Fixing in Football, Kindle Edition











**ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ  
ΕΛΛΑΣ**

οργάνωση κατά της διαφθοράς

Θέτιδος 4  
11528, Αθήνα

[www.transparency.gr](http://www.transparency.gr)  
[tihellas@otenet.gr](mailto:tihellas@otenet.gr)

